

Zápočtová písemka z Matematiky III

Skupina A

Poznámky:

- *Nezaručuji správnost řešení ani to, že jsou vyjádřena v nejvhodnějším tvaru.*

1. [40 b.] Nechť má náhodná veličina X má rozdělovací funkci

$$f(x) = \begin{cases} a(\cos x + 2) & \text{pro } x \in (-\pi, \pi), \\ 0 & \text{jindy.} \end{cases}$$

Určete:

- (a) Konstantu a .
- (b) Pravděpodobnost $P(X < 0)$, $P(X \in \langle 0, 2\pi \rangle)$.
- (c) modus, 50%-ní kvantil náhodné veličiny X .
- (d) Hustotu transformované náhodné veličiny $Y = 2X + 1$.

Řešení:

- a) $a = \frac{1}{4\pi}$.
- b) $P(X < 0) = 1/2$, $P(X \in \langle 0, 2\pi \rangle) = 1/2$.
- c) $Mo(X) = 0$, $x_{0.5} = 1/2$.
- d) $1/8 \frac{\cos(-1/2+y/2)+2}{\pi}$ pro $y \in (1 - 2\pi, 1 + 2\pi)$.

2. [30 b.] Spojitá náhodná veličina X má distribuční funkci

$$F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x \leq 0, \\ \frac{-2\sqrt{x}}{x} + 2 & \text{pro } x \in (1, 4), \\ 1 & \text{jindy.} \end{cases}$$

Určete:

- (a) Pravděpodobnost $P(X > 0)$, $P(X \in \langle 2, 3 \rangle)$.
- (b) Hustotu náhodné veličiny X .
- (c) Střední hodnotu náhodné veličiny X .

Řešení:

- a) $P(X > 0) = 1$, $P(X \in \langle 2, 3 \rangle) = -2/3 \sqrt{3} + \sqrt{2}$.
- b) $f(x) = x^{-3/2}$ pro $x \in (1, 4)$.
- c) $E(X) = 2$.

3. [30 b.] Náhodný vektor (X, Y) má rozdělovací funkci

$$p(x, y) = \begin{cases} 4 \left(\frac{1}{3}\right)^{x+y} & x = 1, 2, 3, \dots, y = 1, 2, 3, \dots, \\ 0 & \text{jindy.} \end{cases}$$

Určete:

- (a) Marginální rozdělovací funkce a rozhodněte o nezávislosti náhodných veličin X, Y .
- (b) Pravděpodobnost $P(X < 3, Y \in \langle 2, 3 \rangle)$, $P(X > 2, Y > 0)$.
- (c) Distribuční funkci marginální náhodné veličiny X na intervalu $\langle 0, 3 \rangle$ a nakreslete její graf.

Řešení:

- a) $p_1(x) = 2 (3^x)^{-1}$ pro $x = 1, 2, 3, \dots$ $p_2(y) = 2 (3^y)^{-1}$ pro $y = 1, 2, 3, \dots$
- b) $P(X < 3, Y \in \langle 2, 3 \rangle) = 80/243$, $P(X > 2, Y > 0) = 1/9$.

Zápočtová písemka z Matematiky III

Skupina C

Poznámky:

- *Nezaručuji správnost řešení ani to, že jsou vyjádřena v nejvhodnějším tvaru.*

1. [40 b.] Nechť má náhodná veličina X má rozdělovací funkci

$$f(x) = \begin{cases} a(x\sqrt{x}) & \text{pro } x \in \langle 0, 2 \rangle, \\ 0 & \text{jindy.} \end{cases}$$

Určete:

- (a) Konstantu a .
- (b) Distribuční funkci $F(x)$.
- (c) Pravděpodobnost $P(X > 1)$, $P(X = 1)$.
- (d) Střední hodnotu, modus.

Řešení:

- a) $a = \frac{5\sqrt{2}}{16}$.
- b) $F(x) = 1/8 x^{5/2} \sqrt{2}$ pro $x \in \langle 0, 2 \rangle$.
- c) $P(X > 1) = 1/8 \sqrt{2}$, $P(X = 1) = 0$.
- d) $E(X) = 10/7$, $Mo(X) = 2$.

2. [30 b.] Spojitá náhodná veličina X má distribuční funkci

$$F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x \leq -1, \\ -\frac{1}{x+k} + l & \text{pro } x > -1, \end{cases}$$

Určete:

- (a) Konstanty k, l .
- (b) Pravděpodobnost $P(X > -2)$, $P(X \in \langle 4, 6 \rangle)$.
- (c) 25%-ní kvantil náhodné veličiny X .

Řešení:

- a) $k = 2, l = 1$.
- b) $P(X > -2) = 1$, $P(X \in \langle 4, 6 \rangle) = 1/24$.
- c) $x_{0.25} = -2/3$.

3. [30 b.] Náhodný vektor (X, Y) má rozdělovací funkci

$$p(x, y) = \begin{cases} \frac{1}{9} (x^2 + y + \frac{1}{2}) & x = -1, 1 \quad y = -1, 0, 1, \\ 0 & \text{jindy.} \end{cases}$$

Určete:

- (a) Marginální rozdělovací funkce a rozhodněte o nezávislosti náhodných veličin X, Y .
- (b) Pravděpodobnost $P(X + Y \leq 0)$, $P(X = 0, Y = 0)$.
- (c) Pravděpodobnostní funkci transformované náhodné veličiny $Z = 4Y - 4$.

Řešení:

- a) $p_1(x) = \frac{1}{3}(x^2 + \frac{1}{2})$ pro $x = -1, 1$, $p_2(y) = \frac{1}{9}(2y + 3)$ pro $y = -1, 0, 1$.
- b) $P(X + Y \leq 0) = \frac{5}{9}$, $P(X = 0, Y = 0) = 0$.
- c) $q(z) = \frac{1}{9}(\frac{z+4}{2} + 3)$ pro $z \in \{\frac{3}{4}, 1, \frac{5}{4}\}$.

Zápočtová písemka z Matematiky III

Skupina E

Poznámky:

- *Nezaručuji správnost řešení ani to, že jsou vyjádřena v nejvhodnějším tvaru.*

1. [30 b.] Nechť má náhodná veličina X má rozdělovací funkci

$$p(x) = \begin{cases} \frac{x^2+3}{25} & \text{pro } x \in \{-2, -1, 0, 1, 2\}, \\ 0 & \text{jindy.} \end{cases}$$

Určete:

- (a) Pravděpodobnost $P(X \in \langle -1, 1 \rangle)$, $P(X = 0)$.
- (b) Střední hodnotu, rozptyl.
- (c) Hustotu transformované náhodné veličiny $X = -4X + 1$.

Řešení:

- a) $P(X \in \langle -1, 1 \rangle) = 7/25$, $P(X = 0) = 3/25$.
  - b) $E(X) = 0$, $D(X) = 2.56$.
  - c) $g(y) = \frac{3}{25} + 1/25 (1/4 - y/4)^2$ pro $x \in \{9, 5, 1, -3, -7\}$.
2. [40 b.] Spojitá náhodná veličina X má distribuční funkci

$$F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x \leq 2, \\ L + \frac{K}{x^4+1} & \text{pro } x \in (2, \infty), \end{cases}$$

Určete:

- (a) Konstanty K, L .
- (b) Pravděpodobnost $P(X \in \langle 4, 6 \rangle)$, $P(X > 1) = 1$.
- (c) 25%-ní kvantil náhodné veličiny X .
- (d) Hustotu náhodné veličiny X .

Řešení:

- a) $K = -17$, $L = 1$.
  - b) $P(X \in \langle 4, 6 \rangle) = 0.05304068953$, $P(X > 1)$.
  - c) $x_{0.25} = 2.157486195$.
  - d) $f(x) = 68 \frac{x^3}{(x^4+1)^2}$ pro $x > 2$.
3. [30 b.] Náhodný vektor (X, Y) má rozdělovací funkci

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{3(1-y^2)}{8} & \text{pro } [x, y] \in (0, 2) \times (-1, 1), \\ 0 & \text{jindy.} \end{cases}$$

Určete:

- (a) Marginální rozdělovací funkce a rozhodněte o nezávislosti náhodných veličin X, Y .
- (b) Pravděpodobnost $P(X > 1)$, $P(X > 1, Y < -1)$.
- (c) Distribuční funkci marginální náhodné veličiny X a nakreslete její graf.

Řešení:

- a) $f_1(x) = 1/2$ pro $x \in (0, 2)$, $f_2(y) = 3/4 - 3/4 y^2$ pro $x \in (0, 1)$.
- b) $P(X > 1) = 1/2$, $P(X > 1, Y < -1) = 0$.
- c) $F(x) = x/2$ pro $y \in (0, 2)$.

Zápočtová písemka z Matematiky III

Skupina F

Poznámky:

- *Nezaručuji správnost řešení ani to, že jsou vyjádřena v nejvhodnějším tvaru.*

1. [30 b.] Nechť má náhodná veličina X má rozdělovací funkci

$$p(x) = \begin{cases} \frac{1}{85} (2x + x^2) & \text{pro } x \in \{1, 2, 3, 4, 5\}, \\ 0 & \text{jindy.} \end{cases}$$

Určete:

- (a) Pravděpodobnost $P(X > -1)$, $P(X \in (-2, 1))$.
- (b) Střední hodnotu, rozptyl.
- (c) Hustotu transformované náhodné veličiny $Y = 3X + \frac{3}{2}$.

Řešení:

- a) $P(X > -1) = 1$, $P(X \in (-2, 1)) = \frac{3}{85}$.
- b) $E(X) = 67/17$, $D(X) = 1.278892734$.
- c) $g(y) = -\frac{1}{85} + \frac{2y}{255} + \frac{(-1/2+y/3)^2}{85}$ pro $y \in \{9/2, 15/2, 21/2, 27/2, 33/2\}$.

2. [40 b.] Spojitá náhodná veličina X má distribuční funkci

$$F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x \leq 1, \\ L + \frac{K}{x^4 + x^2} & \text{pro } x \in (1, \infty), \end{cases}$$

Určete:

- (a) Konstanty K, L .
- (b) Pravděpodobnost $P(X = 6), P(X > 6)$.
- (c) 75%-ní kvantil náhodné veličiny X .
- (d) Hustotu náhodné veličiny X .

Řešení:

- a) $K = -2, L = 1$.
- b) $P(X = 6) = 0, P(X > 6) = \frac{1}{666}$.
- c) $x_{0.75} = 1.540221193$.
- d) $f(x) = 2 \frac{4x^3 + 2x}{(x^4 + x^2)^2}$ pro $x > 1$.

3. [30 b.] Náhodný vektor (X, Y) má rozdělovací funkci

$$f(x, y) = \begin{cases} -3x(x-1) & \text{pro } [x, y] \in (0, 1) \times (-1, 1), \\ 0 & \text{jindy.} \end{cases}$$

Určete:

- (a) Marginální rozdělovací funkce a rozhodněte o nezávislosti náhodných veličin X, Y .
- (b) Pravděpodobnost $P(Y > 0)$, $P(X > 0)$.
- (c) Distribuční funkci marginální náhodné veličiny Y a nakreslete její graf.

Řešení:

- a) $f_1(x) = -6x^2 + 6x$ pro $x \in (0, 1)$, $f_2(y) = 1/2$ pro $y \in (-1, 1)$.
- b) $P(Y > 0) = 1/2$, $P(X > 0) = 1$.
- c) $F(y) = y/2 - 1/2$ pro $y \in (-1, 1)$.